

EUROPESE COMMISSIE

Brussel, 30.3.2012
COM(2012) 152 final

2012/0076 (NLE)

Voorstel voor een

BESLUIT VAN DE RAAD

betreffende het standpunt met betrekking tot de bepalingen voor de coördinatie van socialezekerheidsstelsels dat de Europese Unie zal innemen in de Associatieraad die is opgericht bij de overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Economische Gemeenschap en Turkije

TOELICHTING

1. ACHTERGROND VAN HET VOORSTEL

Motivering en doel van het voorstel

Uit artikel 12 van de Overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Economische Gemeenschap en Turkije¹ ("de Ankara-overeenkomst") en artikel 36 van het Aanvullende Protocol bij de Ankara-overeenkomst² ("het aanvullende protocol") volgt dat het vrije verkeer van werknemers tussen de Unie en Turkije stapsgewijs verwezenlijkt moet worden. Artikel 9 van de Ankara-overeenkomst bepaalt dat binnen de werkingssfeer van de overeenkomst elke discriminatie uit hoofde van nationaliteit verboden is. Artikel 39 van het aanvullende protocol bepaalt dat de associatieraad bepalingen dient vast te stellen ter zake van de sociale zekerheid ten behoeve van de werknemers van Turkse nationaliteit die zich binnen de Unie verplaatsen, en ten behoeve van hun binnen de Unie woonachtige gezinnen, en noemt een aantal coördinatiebeginselen waaraan die bepalingen moeten voldoen.

Als een eerste stap van de tenuitvoerlegging van deze in de Ankara-overeenkomst en het aanvullende protocol vervatte beginselen voor de coördinatie van de sociale zekerheid heeft de associatieraad op 19 September 1980 Besluit nr. 3/80 van de Associatieraad betreffende de toepassing van de sociale zekerheidsregelingen van de lidstaten van de Europese Gemeenschappen op Turkse werknemers en hun gezinsleden³ ("Besluit nr. 3/80") goedgekeurd. De tweede stap, namelijk de aanneming van een verordening voor de uitvoering van Besluit nr. 3/80, is nooit genomen⁴.

Het Hof van Justitie heeft intussen geoordeeld dat artikel 3, lid 1, van Besluit nr. 3/80, betreffende het beginsel van non-discriminatie, en artikel 6 van dit besluit, betreffende de verplichting van ontheffing van bepalingen inzake de woonplaats met betrekking tot uit hoofde van dit besluit te betalen uitkeringen, van rechtstreekse toepassing zijn en voor nationale rechtbanken ingeroepen kunnen worden⁵.

Om rechtszekerheid te bieden en de beginselen van de coördinatie van de sociale zekerheid zoals die zijn vastgelegd in de Ankara-overeenkomst en het aanvullende protocol volledig in praktijk te kunnen brengen, is het noodzakelijk dat de associatieraad een nieuw besluit aanneemt ter vervanging van Besluit nr. 3/80. Het eerdere voorstel van de Commissie om Besluit nr. 3/80 uit te voeren, zal worden ingetrokken; het is de bedoeling dat met het nieuwe besluit van de associatieraad in één keer aan de verplichtingen uit hoofde van de overeenkomst en aan die uit hoofde van het protocol zal worden voldaan.

Algemene context

De bepalingen van de Ankara-overeenkomst en het aanvullende protocol betreffende het vrije verkeer van werknemers en de maatregelen die zijn genomen voor de tenuitvoerlegging

¹ PB 217 van 29.12.1964, blz. 3687/64.

² PB L 293 van 29.12.1972, blz. 3.

³ PB C 110 van 25.4.1983, blz. 60.

⁴ De Commissie heeft op 2.2.1983 een voorstel voor een verordening tot toepassing van Besluit nr. 3/80 ingediend: COM(83) 13.

⁵ HvJEG, Zaak C-262/96, *Siriil*, Zaak C-485/07, *Akdas*.

daarvan, met name Besluit nr. 1/80 van de associatieraad, dienen aangevuld te worden met passende maatregelen betreffende de coördinatie van de sociale zekerheid. Bovendien bevat artikel 39 van het aanvullende protocol expliciete bepalingen voor coördinatie tussen de socialezekerheidsstelsels, die ten uitvoer gelegd moeten worden. Daarvoor is een besluit van de associatieraad vereist.

Een aantal andere associatieovereenkomsten met derde landen bevat eveneens bepalingen betreffende de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels. Dit voorstel maakt deel uit van een pakket soortgelijke voorstellen betreffende de overeenkomsten met Albanië, Montenegro en San Marino. Een eerste pakket met vergelijkbare voorstellen met betrekking tot Algerije, Marokko, Tunesië, Kroatië, de Voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië (FYROM) en Israël is in oktober 2010 aangenomen door de Raad⁶.

Om het standpunt van de Unie in de associatieraad vast te stellen, is een besluit van de Raad nodig.

Bestaande bepalingen op het door het voorstel bestreken gebied

De socialezekerheidsstelsels van de lidstaten worden op het niveau van de Unie gecoördineerd door Verordening (EG) nr. 883/2004⁷ en toepassingsverordening (EEG) nr. 987/2009⁸.

Verordening (EU) nr. 1231/2010⁹ van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010 breidt de bepalingen van Verordening (EG) nr. 883/2004 en Verordening (EG) nr. 987/2009 uit tot onderdanen van derde landen die enkel door hun nationaliteit nog niet onder deze bepalingen vallen. Het in artikel 39, lid 2, van het aanvullende protocol bij de overeenkomst met Turkije vervatte beginsel dat tijdvakken van verzekering die Turkse werknemers in de verschillende lidstaten hebben vervuld, worden samengeteld met betrekking tot het recht op bepaalde prestaties, is reeds in deze verordening vervat.

Samenhang met andere beleidsgebieden en doelstellingen van de Unie

Turkije is met het project van de Europese integratie verbonden sinds de ondertekening van de Associatieovereenkomst van Ankara in 1963, waaraan in 1970 een Aanvullend Protocol werd toegevoegd. Een van de doelen van deze overeenkomsten is de stapsgewijze verwezenlijking van het vrije verkeer van werknemers tussen Turkije en de EU. In aansluiting op de bepalingen die de hoofdlijnen van dit programma aangeven, bevat artikel 39 van het aanvullende protocol bepalingen betreffende de coördinatie van de sociale zekerheid. Volledige tenuitvoerlegging van deze bepalingen zal de bijzondere betrekkingen met Turkije, zoals bedoeld in artikel 8 VEU, verbeteren. Tegelijkertijd zal dit Turkije in staat stellen zijn beleid inzake de coördinatie van sociale zekerheid op één lijn te brengen met dat van de EU, ter voorbereiding van de toekomstige toetreding tot de EU.

⁶ PB L 306 van 23.11.2010.

⁷ PB L 166 van 30.4.2004, blz. 1.

⁸ PB L 284 van 30.10.2009, blz. 1.

⁹ PB L 344 van 29.12.2010, blz. 1. Overeenkomstig de Protocollen nr. 21 en 22 zijn Denemarken en het Verenigd Koninkrijk niet gebonden door of onderworpen aan de toepassing van Verordening (EU) nr. 1231/2010. Het Verenigd Koninkrijk blijft echter gebonden door en onderworpen aan de toepassing van de eerdere Verordening (EG) nr. 859/2003, PB L 124 van 20.5.2003, blz. 1.

2. RAADPLEGING VAN BELANGHEBBENDE PARTIJEN EN EFFECTBEOORDELING

Raadpleging van belanghebbende partijen

Dit voorstel voor coördinatie van de socialezekerheidsstelsels van de lidstaten en van Turkije zal Besluit nr. 3/80 vervangen. Het voorstel volgt hetzelfde model als het pakket van zes ontwerp-besluiten van associatieraden en stabilisatie- en associatieraden met betrekking tot Algerije, Marokko, Tunesië, Kroatië, de Voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië (FYROM) en Israël; het standpunt van de Europese Unie terzake is door de Raad vastgelegd in oktober 2010. Binnen de Raad is in 2010 in detail onderhandeld over de inhoud van deze besluiten. Voorafgaande aan deze onderhandelingen heeft een intensieve discussie met alle lidstaten plaatsgevonden in de Administratieve Commissie voor de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels.

Bijeenbrengen en benutten van deskundigheid

Er behoefde geen beroep te worden gedaan op externe deskundigheid.

Effectbeoordeling

Artikel 39 van het Aanvullend Protocol bij de Overeenkomst met Turkije bevat bepalingen betreffende de coördinatie tussen de socialezekerheidsstelsels van de lidstaten en van Turkije. Een aantal andere overeenkomsten met derde landen bevat eveneens bepalingen betreffende de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels. Krachtens al deze overeenkomsten is een besluit van de uit hoofde van deze overeenkomsten opgerichte lichamen nodig om de in artikel 39 vervatte beginselen ten uitvoer te leggen.

De bepalingen betreffende sociale zekerheid in dergelijke overeenkomsten beogen werknemers uit het geassocieerde land in kwestie recht te geven op bepaalde socialezekerheidsprestaties op grond van de wetgeving van de lidstaat of lidstaten die op hen van toepassing is of is geweest. Op basis van wederkerigheid geldt dit ook voor EU-onderdanen die in het geassocieerde land werken.

Het feit dat de bepalingen in het huidige pakket voorstellen met betrekking tot de vier geassocieerde landen (Albanië, Montenegro, San Marino en Turkije) vrijwel identiek zijn – en ook vrijwel identiek aan het eerste pakket van zes besluiten met betrekking tot Algerije, Marokko, Tunesië, Kroatië, de Voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië (FYROM) en Israël die de Raad in 2010 heeft goedgekeurd – zal de toepassing van deze bepalingen door de socialezekerheidsorganen van de lidstaten vergemakkelijken. De toepassing van deze voorstellen kan enige financiële gevolgen hebben voor de socialezekerheidsorganen van de lidstaten. Zo moeten zij bijvoorbeeld de in artikel 39 van het aanvullende protocol vermelde prestaties verstrekken. Dit artikel betreft echter alleen personen die overeenkomstig de nationale wetgeving aan het nationale socialezekerheidsstelsel van het land in kwestie bijdragen of hebben bijgedragen. Het is in dit stadium moeilijk om het effect van deze voorstellen op de nationale socialezekerheidsstelsels precies in te schatten.

3. JURIDISCHE ELEMENTEN VAN HET VOORSTEL

Samenvatting van de voorgestelde maatregel(en)

Dit voorstel omvat een besluit van de Raad betreffende het standpunt dat namens de Unie ingenomen zal worden in de associatieraad die is opgericht bij de overeenkomst met Turkije en, in bijlage, een ontwerpbesluit van de associatieraad op het gebied van de sociale zekerheid.

Met het voorgestelde besluit van de associatieraad wordt voldaan aan artikel 39 van het aanvullende protocol, dat bepaalt dat een dergelijk besluit nodig is om de daarin vervatte beginselen inzake sociale zekerheid toe te passen. Het besluit bevat bovendien uitvoeringsbepalingen voor die bepalingen van artikel 39 van het aanvullende protocol bij de overeenkomst met Turkije die niet reeds onder Verordening (EG) nr. 1231/2010 vallen. Daarnaast is een specifieke bepaling opgenomen – zoals ook in Besluit nr. 3/80 het geval was – betreffende de tenuitvoerlegging van artikel 9 van de overeenkomst op het terrein van de coördinatie van de sociale zekerheid.

Bovendien zorgt het voorgestelde besluit van de Associatieraad er ook voor dat de bepalingen betreffende de export van uitkeringen en de toekenning van gezinsbijslagen op basis van wederkerigheid ook van toepassing zijn op EU-werknemers die legaal in Turkije werken en op hun gezinsleden die legaal in Turkije wonen. Aangezien het besluit van de associatieraad daarmee de werkingssfeer van artikel 39 van het aanvullende protocol te buiten zou gaan, is het ontwerp-besluit van de associatieraad mede gebaseerd op artikel 22, lid 3, van de Ankara-overeenkomst.

Rechtsgrondslag

Het besluit van de Raad betreffende het in de associatieraad in te nemen standpunt dient gebaseerd te zijn op artikel 218, lid 9, van het Verdrag betreffende het functioneren van de Europese Unie (VWEU) in samenhang met artikel 48 VWEU.

Het is namelijk zo dat het Ankara-overeenkomst en het aanvullende protocol een andere juridische situatie creëren dan de andere genoemde associatieovereenkomsten met socialezekerheidsbepalingen, doordat deze overeenkomst en dit protocol duidelijk voorzien in het vrije verkeer van werknemers, als een stapsgewijs te verwezenlijken doel. In deze context dient het begrip vrij verkeer van werknemers op dezelfde wijze geïnterpreteerd te worden als in de betreffende bepalingen van EU-recht (zie artikel 12 van de Ankara-overeenkomst).

Het is waar dat het vrije verkeer van werknemers tussen Turkije en de EU in feite niet tot stand gekomen is, en dat de huidige situatie dan ook niet beschouwd kan worden als een uitbreiding van de interne markt wat betreft het vrije verkeer van personen (zoals dat het geval is voor de EER en Zwitserland). Desalniettemin, gezien het andere perspectief dat is aangegeven door de associatieovereenkomst en het aanvullende protocol, die erop gericht zijn de beginselen van de bepalingen van de Unie inzake het vrije verkeer van werknemers zoveel mogelijk uit te breiden tot Turkse onderdanen¹⁰, dient de tenuitvoerlegging van de socialezekerheidsbepalingen, een noodzakelijk uitvloeisel van het verkeer van werknemers, op dezelfde wijze te berusten op de rechtsgrondslag van artikel 48 VWEU.

Subsidiariteitsbeginsel

Het aanvullende protocol voorziet in beginselen van de coördinatie van socialezekerheidsstelsels die door alle lidstaten gelijkelijk moeten worden toegepast. De

¹⁰ Zie HvJEG, Zaak C-275/02 *Ayaz*, punten 44-45, Zaak C-467/02 *Cetinkaya*, punten 42-43.

tenuitvoerlegging van deze beginselen dient daarom onderworpen te zijn aan uniforme voorwaarden, die beter op het niveau van de Unie geregeld kunnen worden.

Evenredigheidsbeginsel

Het voorstel is om de volgende redenen in overeenstemming met het evenredigheidsbeginsel.

De lidstaten blijven als enige bevoegd voor de vaststelling, de organisatie en de financiering van hun nationale socialezekerheidsregelingen.

Het voorstel regelt alleen de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels van de lidstaten en Turkije, wat de burgers van deze landen ten goede komt. Bovendien doet dit besluit geen afbreuk aan de rechten en verplichtingen die voortvloeien uit bilaterale overeenkomsten inzake sociale zekerheid tussen de lidstaten en Turkije indien deze overeenkomsten in een gunstigere behandeling van de betrokkenen voorzien.

Het voorstel beperkt de financiële en administratieve lasten voor nationale autoriteiten tot een minimum, aangezien het deel uitmaakt van een pakket soortgelijke voorstellen die voor een uniforme toepassing van de bepalingen betreffende sociale zekerheid in de associatieovereenkomsten met derde landen zorgen.

Keuze van instrumenten

Voorgesteld(e) instrument(en): Besluit van de Raad (met bijgaand ontwerpbesluit van de Associatieraad).

Andere instrumenten zouden om de volgende redenen ongeschikt zijn.

Er is geen alternatief voor de voorgestelde maatregel. Artikel 39 van het aanvullende protocol bij de overeenkomst vereist een besluit van de desbetreffende Associatieraad. Artikel 218, lid 9, van het Verdrag voorziet in een besluit van de Raad voor het bepalen van de standpunten die namens de Unie worden ingenomen in een lichaam dat is opgericht uit hoofde van een overeenkomst, wanneer dat lichaam besluiten dient te nemen met rechtsgevolgen.

4. GEVOLGEN VOOR DE BEGROTING

Het voorstel heeft geen gevolgen voor de begroting van de Unie.

5. OPTIONELE ELEMENTEN

Vereenvoudiging

Het voorstel zal leiden tot vereenvoudiging van de administratieve procedures voor overheidsinstanties en private partijen.

Nadere uitleg van het voorstel

A. Besluit van de Raad betreffende het standpunt met betrekking tot de bepalingen voor de coördinatie van socialezekerheidsstelsels dat de Unie zal innemen in de Associatieraad die is opgericht bij de associatieovereenkomst met Turkije.

Artikel 1

Dit artikel bepaalt welk standpunt de EU zal innemen in de Associatieraad EU-Turkije.

B. Bijgaand ontwerpbesluit van de Associatieraad betreffende de in de overeenkomst vervatte bepalingen voor de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels

Deel I: Algemene bepalingen

Artikel 1

Ten behoeve van de toepassing van de wetgeving van de lidstaten en Turkije worden in dit artikel de termen "overeenkomst", "verordening", "toepassingsverordening", "lidstaat", "werknemer", "gezinslid", "wetgeving", "prestaties" en "exporteerbare uitkeringen" gedefinieerd. Voor de betekenis van de overige termen in het bijgaande besluit wordt naar de verordening en de toepassingsverordening verwezen.

Artikel 2

In dit artikel wordt de personele werkingssfeer van het bijgaande besluit omschreven, in overeenstemming met de formulering van artikel 39 van het aanvullende protocol bij de overeenkomst met Turkije.

Artikel 3

Dit artikel voorziet in niet-discriminerende behandeling van alle onder de overeenkomst vallende personen, wat de daaronder vallende socialezekerheidsprestaties betreft.

Deel II

Betrekkingen tussen de lidstaten en Turkije

Dit deel van het bijgaande besluit betreft de in artikel 39, lid 4, van het aanvullende protocol bij de overeenkomst met Turkije vervatte beginselen en het wederkerigheidsbeginsel met betrekking tot EU-onderdanen en hun gezinsleden.

Artikel 4

Dit artikel betreft het in artikel 39, lid 4, van het aanvullende protocol bij de overeenkomst met Turkije vervatte beginsel van export van uitkeringen en verduidelijkt dat dit beginsel beperkt blijft tot de uitkeringen in artikel 1, lid 1, onder i), van het bijgaande besluit, waarin de in dat lid bedoelde uitkeringen worden opgesomd.

Deel III

Diverse bepalingen

Artikel 5

Dit artikel bevat algemene bepalingen betreffende de samenwerking tussen de lidstaten en hun organen enerzijds en Turkije en de Turkse organen anderzijds, en tussen de begunstigden en de betrokken organen. Deze bepalingen zijn vergelijkbaar met die van artikel 76, lid 3, lid 4, eerste en derde alinea, en lid 5 van Verordening (EG) nr. 883/2004.

Artikel 6

Dit artikel bevat soortgelijke procedures voor administratieve en medische controles als artikel 87 van Verordening (EG) nr. 987/2009. Bovendien voorziet het in de mogelijkheid om ter zake andere uitvoeringsbepalingen vast te stellen.

Artikel 7

Dit artikel verwijst naar de mogelijkheid gebruik te maken van de in de overeenkomst vastgelegde procedure voor de beslechting van geschillen.

Artikel 8

Dit artikel verwijst naar bijlage II bij het bijgaande besluit. Deze bijlage II is een soortgelijke bijlage als bijlage XI bij Verordening (EG) nr. 883/2004 en is nodig om de nodige bijzondere bepalingen vast te stellen voor de toepassing van de Turkse wetgeving op het bijgaande besluit.

Artikel 9

Dit artikel maakt het mogelijk dat administratieve procedures uit hoofde van bestaande overeenkomsten tussen een lidstaat en Turkije onder bepaalde voorwaarden van toepassing blijven.

Artikel 10

Dit artikel voorziet in de mogelijkheid om aanvullende administratieve overeenkomsten te sluiten.

Artikel 11

De overgangsbepalingen waarin dit artikel voorziet, zijn vergelijkbaar met de overgangsbepalingen in artikel 87, leden 1, 3, 4, 6 en 7, van Verordening (EG) nr. 883/2004. Daarnaast is er een bepaling ter bescherming van de rechten van Turkse werknemers die als gevolg van het arrest van het Hof van Justitie in *Zaak C-485/07 Akdas* betreffende de rechtstreekse werking van artikel 6, lid 1, van Besluit nr. 3/80, al vóór de inwerkingtreding van het besluit een pensioen of uitkering van een lidstaat ontvingen.

Artikel 12

Dit artikel verduidelijkt de juridische status van de bijlagen bij het bijgaande besluit en de procedures voor wijziging ervan.

Artikel 13

Dit artikel verduidelijkt de datum van inwerkingtreding van het bijgaande besluit.

Voorstel voor een

BESLUIT VAN DE RAAD

betreffende het standpunt met betrekking tot de bepalingen voor de coördinatie van socialezekerheidsstelsels dat de Europese Unie zal innemen in de Associatieraad die is opgericht bij de overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Economische Gemeenschap en Turkije

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 48, in samenhang met artikel 218, lid 9,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) De Overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Economische Gemeenschap en Turkije¹ ("de overeenkomst") en het Aanvullende Protocol bij de Overeenkomst van 23 november 1970² ("het aanvullende protocol") bepalen dat het vrije verkeer van werknemers tussen de Unie en Turkije geleidelijk tot stand moet worden gebracht.
- (2) Artikel 9 van de overeenkomst bepaalt dat binnen de werkingssfeer van de overeenkomst elke discriminatie uit hoofde van nationaliteit verboden is.
- (3) Artikel 39 van het aanvullende protocol bepaalt dat de associatieraad bepalingen betreffende sociale zekerheid dient vast te stellen ten behoeve van werknemers van Turkse nationaliteit die zich binnen de Gemeenschap verplaatsen en hun in de Gemeenschap woonachtige gezinnen.
- (4) Als een eerste stap op weg naar de tenuitvoerlegging van artikel 39 van het aanvullende protocol en artikel 9 van de overeenkomst op het terrein van de sociale zekerheid heeft de associatieraad op 19 september 1980 Besluit nr. 3/80 betreffende de toepassing van de sociale zekerheidsregelingen van de lidstaten van de Europese Gemeenschappen op Turkse werknemers en hun gezinsleden goedgekeurd³ ("Besluit nr. 3/80").

¹ PB 217 van 29.12.1964, blz. 3687/64.

² PB L 293 van 29.12.1972, blz. 3.

³ PB C 110 van 25.4.1983, blz. 60.

- (5) Er dient voor gezorgd te worden dat wat het terrein van de sociale zekerheid betreft artikel 9 van de overeenkomst en artikel 39 van het aanvullende protocol volledig ten uitvoer worden gelegd.
- (6) De inhoud van Besluit nr. 3/80 dient geactualiseerd te worden zodat de bepalingen nieuwe ontwikkelingen op het terrein van de coördinatie van de sociale zekerheid in de Europese Unie weerspiegelen⁴.
- (7) Besluit nr. 3/80 dient derhalve te worden ingetrokken en vervangen door een besluit van de associatieraad dat in één enkele stap de relevante bepalingen van de overeenkomst en het aanvullende protocol betreffende de coördinatie van de sociale zekerheidsstelsels ten uitvoer legt,

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

Het standpunt met betrekking tot de bepalingen betreffende de coördinatie van socialezekerheidsstelsels dat de Europese Unie zal innemen in de associatieraad die is opgericht bij de overeenkomst waarbij een associatie tot stand is gebracht tussen de Europese Economische Gemeenschap en Turkije is gebaseerd op het bij dit besluit gevoegde ontwerpbesluit van de associatieraad.

Minder belangrijke wijzigingen van het ontwerpbesluit kunnen door de vertegenwoordigers van de Unie in de associatieraad worden goedgekeurd zonder dat daarvoor een nieuw besluit van de Raad vereist is.

Artikel 2

Het besluit van de associatieraad wordt bekendgemaakt in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Artikel 3

Dit besluit treedt in werking op de dag waarop het wordt vastgesteld.

Gedaan te Brussel, op

Voor de Raad
De voorzitter

⁴ Verordening (EG) nr. 883/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 betreffende de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels, PB L 166 van 30.4.2004, blz. 1; Verordening (EG) nr. 987/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 16 september 2009, PB L 284 van 30.10.2009, blz. 1; Verordening (EU) nr. 1231/10 van het Europees Parlement en de Raad tot uitbreiding van Verordening (EG) nr. 883/2004 en Verordening (EG) nr. 987/2009 tot onderdanen van derde landen die enkel door hun nationaliteit nog niet onder deze verordeningen vallen, PB L 344 van 29.12.2010, blz. 1.

BIJLAGE

Ontwerp

BESLUIT NR. ../.... VAN DE ASSOCIATIERAAD EU-TURKIJE

van ...

met betrekking tot de bepalingen voor de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels

DE ASSOCIATIERAAD,

Gezien de Overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Economische Gemeenschap en Turkije¹, en met name artikel 22, lid 3,

Gezien het aanvullende protocol van 23 november 1970², met name artikel 39,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) De Overeenkomst waarbij een associatie tot stand is gebracht tussen de Europese Economische Gemeenschap en Turkije ("de overeenkomst") en het Aanvullende Protocol bij de Overeenkomst van 23 november 1970 ("het aanvullende protocol") bepalen dat het vrije verkeer van werknemers tussen de Unie en Turkije geleidelijk tot stand moet worden gebracht.
- (2) Artikel 9 van de overeenkomst bepaalt dat binnen de werkingssfeer van de overeenkomst elke discriminatie uit hoofde van nationaliteit verboden is.
- (3) Artikel 39 van het aanvullende protocol voorziet in de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels van Turkije en de lidstaten en stelt de beginselen voor deze coördinatie vast.
- (4) Artikel 39 van het aanvullende protocol bepaalt dat de associatieraad bepalingen betreffende sociale zekerheid dient vast te stellen ten behoeve van werknemers van Turkse nationaliteit die zich binnen de Gemeenschap verplaatsen en hun in de Gemeenschap woonachtige gezinnen.
- (5) Als een eerste stap op weg naar de tenuitvoerlegging van artikel 39 van het aanvullende protocol heeft de associatieraad op 19 september 1980 Besluit nr. 3/80 betreffende de toepassing van de sociale zekerheidsregelingen van de lidstaten van de Europese Gemeenschappen op Turkse werknemers en hun gezinsleden goedgekeurd³ ("Besluit nr. 3/80").
- (6) Er dient voor gezorgd te worden dat wat het terrein van de sociale zekerheid betreft artikel 9 van de overeenkomst en artikel 39 van het aanvullende protocol volledig ten uitvoer worden gelegd.

¹ PB 217 van 29.12.1964, blz. 3687/64.

² PB L 293 van 29.12.1972, blz. 3.

³ PB C 110 van 25.4.1983, blz. 60.

- (7) De inhoud van Besluit nr. 3/80 dient geactualiseerd te worden zodat de bepalingen nieuwe ontwikkelingen op het terrein van de coördinatie van de sociale zekerheid in de Europese Unie weerspiegelen.
- (8) Verordening (EU) nr. 1231/2010⁴ van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010 breidt de bepalingen van Verordening (EG) nr. 883/2004 en Verordening (EG) nr. 987/2009 reeds uit tot onderdanen van derde landen die enkel door hun nationaliteit nog niet onder deze bepalingen vallen. Het in artikel 39, lid 2, van het aanvullende protocol vervatte beginsel dat tijdvakken van verzekering die Turkse werknemers in de verschillende lidstaten hebben vervuld, worden samengeteld met betrekking tot het recht op bepaalde prestaties, is reeds in Verordening (EU) nr. 1231/2010 vervat.
- (9) Besluit nr. 3/80 dient derhalve te worden ingetrokken en vervangen door een besluit van de associatieraad dat in één enkele stap de relevante bepalingen van de overeenkomst en het aanvullende protocol betreffende de coördinatie van de sociale zekerheidsstelsels ten uitvoer legt.
- (10) Wat de toepassing van het non-discriminatiebeginsel betreft, kunnen, behoudens het recht op export van bepaalde prestaties, aan dit besluit geen extra rechten worden ontleend die voortvloeien uit bepaalde feiten of gebeurtenissen die zich op het grondgebied van de andere overeenkomstsluitende partij hebben voorgedaan en die krachtens de wetgeving van de eerste overeenkomstsluitende partij niet in aanmerking worden genomen.
- (11) Bij de toepassing van dit besluit hebben werknemers slechts recht op gezinsbijslagen als hun gezinsleden legaal bij deze werknemers wonen in de lidstaat waar zij werken. Dit besluit dient geen recht op gezinsbijslagen te verlenen voor gezinsleden die in een ander land, bijvoorbeeld Turkije, wonen.
- (12) Om de toepassing van de coördinatievoorschriften te vergemakkelijken, kan het nodig zijn bijzondere bepalingen vast te stellen die in overeenstemming zijn met de specifieke kenmerken van de Turkse wetgeving.
- (13) Om de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels van de lidstaten en van Turkije soepel te laten functioneren, moeten specifieke bepalingen worden vastgesteld betreffende de samenwerking tussen de lidstaten en Turkije en tussen de betrokken persoon en het orgaan van het bevoegde land.
- (14) Om de personen op wie dit besluit van toepassing is, te beschermen en om te voorkomen dat zij door de inwerkingtreding van dit besluit rechten verliezen, moeten overgangsbepalingen worden vastgesteld,

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

⁴ PB L 344 van 29.12.2010, blz. 1.

DEEL I

ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1

Definities

1. In dit besluit wordt verstaan onder:
 - a) "overeenkomst": de overeenkomst waarbij een associatie tot stand is gebracht tussen de Europese Economische Gemeenschap en Turkije;
 - b) "verordening": Verordening (EG) nr. 883/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 betreffende de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels⁵ zoals die van toepassing is in de lidstaten van de Europese Unie;
 - c) "toepassingsverordening": Verordening (EG) nr. 987/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 16 september 2009 tot vaststelling van de wijze van toepassing van Verordening (EG) nr. 883/2004 betreffende de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels⁶;
 - d) "lidstaat": een lidstaat van de Europese Unie;
 - e) "werknemer":
 - i) voor de toepassing van de wetgeving van een lidstaat: een persoon die een werkzaamheid in loondienst verricht in de zin van artikel 1, onder a), van de verordening;
 - ii) voor de toepassing van de Turkse wetgeving: een persoon die een werkzaamheid in loondienst verricht in de zin van die wetgeving;
 - f) "gezinslid":
 - i) voor de toepassing van de wetgeving van een lidstaat: een gezinslid in de zin van artikel 1, onder i), van de verordening;
 - ii) voor de toepassing van de Turkse wetgeving: een gezinslid in de zin van die wetgeving;
 - g) "wetgeving":
 - i) met betrekking tot de lidstaten: wetgeving in de zin van artikel 1, lid 1, van de verordening die van toepassing is op de prestaties die onder dit besluit vallen;
 - ii) met betrekking tot Turkije: de relevante wetgeving die in Turkije van toepassing is op de prestaties die onder dit besluit vallen;
 - h) "prestaties":

⁵ PB L 166 van 30.4.2004, blz. 1.

⁶ PB L 284 van 30.10.2009, blz. 1.

- i) met betrekking tot de lidstaten: prestaties in de zin van artikel 3 van de verordening;
 - ii) met betrekking tot Turkije: de overeenkomstige prestaties die van toepassing zijn in Turkije;
- i) "exporteerbare uitkeringen":
 - i) met betrekking tot de lidstaten:
 - ouderdomspensioenen,
 - nabestaandenpensioenen,
 - prestaties in verband met arbeidsongevallen en beroepsziekten,
 - invaliditeitspensioenen,

in de zin van de verordening, met uitzondering van bijzondere, niet op premie- of bijdragebetaling betaling berustende uitkeringen als vermeld in bijlage X bij de verordening;

 - ii) met betrekking tot Turkije: de overeenkomstige prestaties op grond van de Turkse wetgeving, met uitzondering van bijzondere, niet op premie- of bijdragebetaling betaling berustende uitkeringen als vermeld in bijlage I bij dit besluit.
- 2. De overige in dit besluit gebruikte termen worden verstaan volgens de definities:
 - a) met betrekking tot de lidstaten: in de verordening en de toepassingsverordening;
 - b) met betrekking tot Turkije: in de relevante wetgeving die in Turkije van toepassing is.

Artikel 2

Personele werkingssfeer

Dit besluit is van toepassing op:

- a) Turkse werknemers die legaal werken of legaal hebben gewerkt op het grondgebied van een lidstaat en op wie de wetgeving van een of meer lidstaten van toepassing is of geweest is, en hun nabestaanden;
- b) de gezinsleden van de onder a) bedoelde werknemers, mits zij legaal bij de betrokken werknemer wonen of gewoond hebben terwijl die werkzaam is of was in een lidstaat;
- c) werknemers die onderdaan van een lidstaat zijn en legaal werken of legaal hebben gewerkt op het grondgebied van Turkije en op wie de Turkse wetgeving van toepassing is of geweest is, en hun nabestaanden; en tevens
- d) de gezinsleden van de onder c) bedoelde werknemers, mits zij legaal bij de betrokken werknemer wonen of gewoond hebben terwijl die werkzaam is of was in Turkije.

Artikel 3

Gelijke behandeling

1. Turkse werknemers die legaal in een lidstaat werken en hun gezinsleden die legaal bij hen wonen, worden, wat prestaties in de zin van artikel 1, lid 1, onder h), betreft, behandeld zonder enige discriminatie op grond van nationaliteit, in vergelijking met de onderdanen van de lidstaten waar zij werken.
2. Werknemers die onderdaan van een lidstaat zijn en legaal in Turkije werken, en hun gezinsleden die legaal bij hen wonen, worden, wat prestaties in de zin van artikel 1, lid 1, onder h), betreft, behandeld zonder enige discriminatie op grond van nationaliteit, in vergelijking met Turkse onderdanen.

Deel II

BETREKKINGEN TUSSEN DE LIDSTATEN EN TIRKIJE

Artikel 4

Opheffing van woonplaatsvereisten

1. Exporteerbare prestaties in de zin van artikel 1, lid 1, onder h), waarop de in artikel 2, onder a) en c), bedoelde personen recht hebben, kunnen niet worden verminderd, gewijzigd, geschorst, ingetrokken of verbeurd verklaard op grond van het feit dat de begunstigde:
 - i) wat een prestatie op grond van wetgeving van een lidstaat betreft, op het grondgebied van Turkije woont, of
 - ii) wat een prestatie op grond van de Turkse wetgeving betreft, op het grondgebied van een lidstaat woont.
2. Gezinsleden van een werknemer als bedoeld in artikel 2, onder b), hebben recht op exporteerbare uitkeringen in de zin van artikel 1, lid 1, onder i)i), op dezelfde wijze als de gezinsleden van een werknemer die onderdaan van de betreffende lidstaat is, als die gezinsleden op het grondgebied van Turkije wonen.
3. Gezinsleden van een werknemer als bedoeld in artikel 2, onder d), hebben recht op exporteerbare uitkeringen in de zin van artikel 1, lid 1, onder i)ii), op dezelfde wijze als de gezinsleden van een werknemer die Turks onderdaan is, als die gezinsleden op het grondgebied van een lidstaat wonen.

DEEL III

DIVERSE BEPALINGEN

Artikel 5

Samenwerking

1. De lidstaten en Turkije verstrekken elkaar alle informatie over de wijzigingen in hun wetgeving die van invloed kunnen zijn op de uitvoering van dit besluit.
2. Bij de toepassing van dit besluit zijn de autoriteiten en organen van de lidstaten en Turkije elkaar behulpzaam als betrof het de toepassing van hun eigen wetgeving. De wederzijdse administratieve bijstand van genoemde autoriteiten en organen is in principe kosteloos. De bevoegde autoriteiten van de lidstaten en van Turkije kunnen evenwel overeenkomen bepaalde kosten te vergoeden.
3. Voor de toepassing van dit besluit kunnen de autoriteiten en de organen van de lidstaten en Turkije zich rechtstreeks met elkaar en met de betrokkenen of hun gemachtigden in verbinding stellen.
4. Met het oog op de correcte toepassing van dit besluit dienen de organen en personen die onder deze verordening vallen, elkaar wederzijds inlichtingen te verstrekken en samen te werken.
5. De betrokken personen moeten de organen van de bevoegde lidstaat of, indien Turkije het bevoegde land is, van Turkije, en de organen van de lidstaat van verblijf of, indien Turkije het land van verblijf is, van Turkije, zo spoedig mogelijk in kennis stellen van veranderingen in hun persoonlijke of gezinssituatie die gevolgen hebben voor hun recht op prestaties op grond van dit besluit.
6. Indien niet voldaan wordt aan de informatieplicht als bedoeld in lid 5, kunnen overeenkomstig het nationale recht evenredige maatregelen worden getroffen. Deze maatregelen zijn echter gelijkwaardig aan de maatregelen die in soortgelijke, onder het nationale recht vallende situaties van toepassing zijn en mogen in de praktijk de uitoefening van de bij dit besluit aan de betrokkenen verleende rechten niet onmogelijk of uiterst moeilijk maken.
7. De lidstaten en Turkije kunnen nationale bepalingen vaststellen die voorwaarden bevatten om na te gaan of iemand voor prestaties in aanmerking komt, teneinde in aanmerking te nemen dat de begunstigen verblijven of wonen buiten het grondgebied van de staat waar het debiteurorgaan zich bevindt. Dergelijke bepalingen zijn proportioneel, vrij van elke vorm van discriminatie op grond van nationaliteit, en in overeenstemming met de beginselen van dit besluit. Dergelijke bepalingen worden medegedeeld aan de associatieraad.

Artikel 6

Administratieve controles en geneeskundige onderzoeken

1. Dit artikel is van toepassing op de personen als bedoeld in artikel 2 die exporteerbare uitkeringen als bedoeld in artikel 1, lid 1, onder i), ontvangen, alsmede op de organen die belast zijn met de uitvoering van dit besluit.
2. Indien een rechthebbende op of aanvrager van prestaties, dan wel een lid van diens gezin, op het grondgebied van een lidstaat woont of verblijft terwijl het debiteurorgaan zich in Turkije bevindt, of in Turkije terwijl het debiteurorgaan zich in een lidstaat bevindt, wordt het geneeskundig onderzoek op verzoek van laatstgenoemd orgaan verricht door het orgaan van de woon- of verblijfplaats van de begunstigde, volgens de procedures die zijn vastgelegd in de door dit orgaan toegepaste wetgeving.

Het debiteurorgaan stelt het orgaan van de woon- of verblijfplaats in kennis van eventuele speciale vereisten waaraan moet worden voldaan en van de aspecten waaraan in het geneeskundig onderzoek aandacht moet worden besteed.

Het orgaan van de woon- of verblijfplaats doet aan het debiteurorgaan dat om het geneeskundig onderzoek heeft verzocht een rapport toekomen.

Het debiteurorgaan behoudt echter het recht om de begunstigde te laten onderzoeken door een arts van zijn keuze, hetzij in het land waar de aanvrager of de ontvanger van en uitkering woont of verblijft, hetzij in het land waar het debiteurorgaan gevestigd is. De begunstigde kan echter alleen worden verzocht zich naar de staat van het debiteurorgaan te begeven indien hij in staat is de reis te ondernemen zonder dat dit zijn gezondheid schaadt en mits reis- en verblijfkosten voor rekening komen van het debiteurorgaan.

3. Indien een rechthebbende op of aanvrager van prestaties, of een lid van diens gezin, op het grondgebied van een lidstaat woont of verblijft terwijl het debiteurorgaan zich in Turkije bevindt, of in Turkije terwijl het debiteurorgaan zich in een lidstaat bevindt, wordt de administratieve controle op verzoek van dit orgaan uitgeoefend door het orgaan van de woon- of verblijfplaats van de begunstigde.

Het orgaan van de woon- of verblijfplaats doet aan het debiteurorgaan dat om de administratieve controle heeft verzocht, een rapport toekomen.

Het debiteurorgaan behoudt zich het recht voor de situatie van de begunstigde door een deskundige van zijn keuze te laten onderzoeken. De begunstigde kan echter alleen worden verzocht zich naar de staat van het debiteurorgaan te begeven indien hij in staat is de reis te ondernemen zonder dat dit zijn gezondheid schaadt en mits reis- en verblijfkosten voor rekening komen van het debiteurorgaan.

4. Een of meer lidstaten en Turkije kunnen andere administratieve bepalingen overeenkomen, op voorwaarde dat zij de associatieraad daarvan op de hoogte brengen.

5. In afwijking van het in artikel 5, lid 2, van dit besluit neergelegde beginsel van kosteloze wederzijdse administratieve bijstand worden de daadwerkelijke uitgaven voor de in de leden 2 en 3 van dit artikel genoemde controles door het debiteurorgaan dat om de onderzoeken en controles had verzocht, terugbetaald aan het orgaan dat werd verzocht de onderzoeken en controles uit te voeren.

Artikel 7

Toepassing van artikel 25 van de overeenkomst

Artikel 25 van de overeenkomst wordt toegepast indien een partij van oordeel is dat de andere partij de verplichtingen als neergelegd in de artikelen 5 en 6 niet heeft nageleefd.

Artikel 8

Bijzondere bepalingen betreffende de toepassing van de Turkse wetgeving

Zo nodig kan de associatieraad bijzondere bepalingen betreffende de toepassing van de Turkse wetgeving opnemen in bijlage II.

Artikel 9

Administratieve procedures van bestaande bilaterale overeenkomsten

Administratieve procedures die zijn vervat in bestaande bilaterale overeenkomsten tussen een lidstaat en Turkije kunnen van toepassing blijven, mits zulke procedures de bij dit besluit vastgestelde rechten en verplichtingen van de betrokkenen niet nadelig beïnvloeden.

Artikel 10

Overeenkomsten ter aanvulling van de procedures voor de toepassing van dit besluit

Een of meer lidstaten en Turkije kunnen overeenkomsten sluiten ter aanvulling van de administratieve procedures voor de toepassing van dit besluit, in het bijzonder wat het voorkomen en bestrijden van fraude en fouten betreft.

OVERGANGS- EN SLOTBEPALINGEN

Artikel 11

Overgangsbepalingen

1. Aan dit besluit kunnen geen rechten worden ontleend voor het tijdvak dat aan de inwerkingtreding voorafgaat.
2. Onverminderd lid 1 ontstaat krachtens dit besluit ook een recht indien dit recht betrekking heeft op een gebeurtenis die vóór de datum van inwerkingtreding heeft plaatsgevonden.
3. Prestaties die niet zijn toegekend of zijn geschorst wegens de nationaliteit of woonplaats van de betrokkene worden op verzoek van de betrokkene toegekend of hervat met ingang van de datum van inwerkingtreding van dit besluit, mits de vroeger toegekende rechten niet in de vorm van een afkoopsom zijn vereffend.
4. Indien het in lid 3 genoemde verzoek binnen twee jaar na de datum van inwerkingtreding van dit besluit wordt ingediend, worden de aan dit besluit te ontlene rechten met ingang van die datum verkregen, zonder dat de wetgeving van een lidstaat of Turkije betreffende het verval of de verjaring van rechten op de betrokkenen kan worden toegepast.
5. Indien het in lid 3 bedoelde verzoek na afloop van de termijn van twee jaar na de datum van inwerkingtreding van dit besluit wordt ingediend, worden de niet vervallen of niet verjaarde rechten verkregen met ingang van de datum waarop het verzoek is ingediend, tenzij gunstigere bepalingen van de wetgeving van een lidstaat of Turkije van toepassing zijn.
6. De rechten van een persoon aan wie door een lidstaat een pensioen of een bijzondere niet op premie- of bijdragebetaling berustende uitkering is toegekend vóór de inwerkingtreding van dit besluit, als uitvloeisel van de rechtstreekse werking van artikel 6, lid 1, van Besluit nr. 3/80 van de associatieraad, worden niet beperkt of vervallen verklaard als gevolg van dit besluit.

Artikel 12

Bijlagen bij dit besluit

De bijlagen bij dit besluit vormen een integrerend deel daarvan.

Artikel 13

Intrekking

Besluit nr. 3/80 van de associatieraad van 19 september 1980 wordt ingetrokken met ingang van de datum van inwerkingtreding van dit besluit.

Artikel 14

Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking op de dag na de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Gedaan te Brussel,

Voor de Associatieraad

De voorzitter

BIJLAGE I

**LIJST VAN TURKSE BIJZONDERE NIET OP PREMIE- OF BIJDRAGEBETALING
BERUSTENDE UITKERINGEN**

BIJLAGE II

**BIJZONDERE BEPALINGEN VOOR DE TOEPASSING VAN DE WETGEVING
VAN TURKIJE**